

Srovnání účinnosti MD kolagenových injekcí s hyaluronátem sodným u pacientů s osteoartrózou kolene – nová studie

MUDr. Pavel Kostiuk, CSc.
Edukafarm, Praha

Osteoartróza (OA) je chronické degenerativní onemocnění kloubů, charakterizované progresivním poškozením kloubních struktur, především chrupavky a přilehlých částí kosti. Výskyt s přibývajícím věkem roste. Etiologie OA je komplexní, kromě degenerativních procesů se na rozvoji onemocnění významně podílí i zánět. K systémové farmakoterapii se užívají především nesteroidní antirevmatika a chondroprotektiva, k intraartikulární aplikaci kortikosteroidy a kyselina hyaluronová, resp. její soli.

Novinkou posledních let jsou přípravky s obsahem kolagenu, určené pro lokální injekční aplikaci (přípravky řady MD italského výrobce Guna). Účinek těchto přípravků je založen na zjištění, že jednou z významných příčin bolesti pohybového aparátu je ochablost vnitřních a vnějších stabilizačních kloubních systémů. Významnou komponentou těchto systémů je kolagen, jehož dostatečný obsah a kvalita jsou podmínkou neporušené funkce těchto struktur. Aplikace MD přípravků má strukturální efekt, kolagen vytváří podpůrné struktury (tzv. bioscaffold) a aminokyseliny vzniklé degradací kolagenu účinkují jako nutriční komponenty kloubních struktur.

V nově publikované prospektivní randomizované kontrolované studii (studie JOINT)¹ byla porovnávána účinnost podávání přípravku s obsahem kolagenu (přípravku Guna MD-Knee) s aplikací přípravku s obsahem hyaluronátu sodného (přípravek Supartz, Bioventus) u pacientů s osteoartrózou kolene (tzv. studie neinferiority). Do studie bylo zařazeno 60 pacientů (mužů i žen) starších než 40 let, s radiologicky potvrzeným poškozením stupně 2-3 dle Kellgren-Lawrencovy škály. Vstupní hodnoty dalších parametrů při zařazení do studie: aktivita onemocnění hodnocená dle Lequesnova funkčního indexu (Lequesne Knee Index, LKI): $\geq 7,0$, hodnoty vizuální analogové škály bolesti (VAS): ≥ 4 cm, perzistence bolesti poškozeného kolene minimálně po dobu 3 měsíců.

Pacientům skupiny A (29 osob) byl aplikován přípravek Guna MD-Knee, pacientům skupiny B (31 osob) přípravek s obsahem hyaluronátu sodného (v obou případech 5 intraartikulárních injekcí do poškozeného kolenního kloubu v jednotýdenních intervalech). Všichni pacienti byli vyšetřeni před první aplikací a 3 a 6 měsíců po poslední aplikaci. Primárním sledovaným parametrem (endpointem) byly hodnoty Lequesnova funkčního indexu (LKI) a jako sekundární parametry byly měřeny hodnoty vizuální analogové škály bolesti (VAS), spotřeba záchranných analgetik (paracetamol) a hodnoty dotazníku SF-36 pro zjištění kvality života v souvislosti se zdravím. Výsledky ukázaly, že při vyšetření po 3 a 6 měsících po ukončení léčby se signifikantně zlepšily v obou skupinách (oproti výchozímu stavu) hodnoty LKI a VAS. Mezi oběma skupinami nebyl v těchto parametrech významný rozdíl; totéž platilo pro kvalitu života (dotazník SF-36) ve všech hodnocených obdobích. Spotřeba záchranné analgetické medikace byla v obou skupinách srovnatelná. Oba typy přípravků byly dobře tolerovány.

Uvedená prospektivní randomizovaná kontrolovaná studie potvrdila srovnatelnost (neinferioritu) účinnosti 5týdenní intraartikulární aplikace přípravku s obsahem kolagenu (Guna MD-Knee) a přípravku s obsahem hyaluronátu sodného, pokud jde o prospěšný vliv na příznaky osteoartrózy kolene v období 6 měsíců po ukončení léčby; srovnatelná je i vysoká bezpečnost obou typů přípravků. Podle autorů studie je výhodou MD kolagenových přípravků jejich nižší cena oproti přípravku s obsahem hyaluronátu sodného. Tato výhoda MD kolagenových přípravků podle autorů umožňuje větší rozšíření intraartikulární léčby, což by mohlo vést k nižší spotřebě nesteroidních antirevmatik, jejichž nežádoucí účinky jsou zásadním prvkem omezujícím účinnost léčby osteoartrózy.

Literatura

1. Martin Martin LS, Massafra U, Bizzi E, et al. A double blind randomized active controlled clinical trial on the intra-articular use of Md-Knee versus sodium hyaluronate in patients with knee osteoarthritis ("Joint"). *BMC Musculoskeletal Disorders* 2016;17:94.

Martin Martin et al. *BMC Musculoskeletal Disorders* (2016) 17:94
DOI 10.1186/s12891-016-0948-4

BMC Musculoskeletal
Disorders

RESEARCH ARTICLE

Open Access

A double blind randomized active-controlled clinical trial on the intra-articular use of Md-Knee versus sodium hyaluronate in patients with knee osteoarthritis ("Joint")



Luis Severino Martin Martin¹, Umberto Massafra², Emanuele Bizzi^{2*} and Alberto Migliore²